

Barne- og likestillingsdepartementet

Dato: 02.11.2016

Vår ref: 16/4021 - 2 SI379 (16/35505)

Deres ref:

Forslag til ny lov om omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere (omsorgssenterloven)

Bakgrunn

Den norske kirke er opptatt av innvandrings- og asylspørsmål. I sin grunn er dette spørsmål som angår menneskeverd og medmenneskelighet. Mellomkirkelig råd for Den norske kirke har i publikasjonen «Sett undertrykte fri! Den norske kirkes engasjement for menneskerettighetene» (2014) redgjort for kirkens holdning i disse spørsmålene. I den praktiske virkeligheten, med omfattende humanitære kriser i forskjellige deler av verden, kan presset mot land som Norge bli stort, slik vi opplevde for ett år siden. Det er mange vanskelige avveininger som må gjøres i asylpolitikken. For oss er det avgjørende viktig at internasjonale avtaler og konvensjoner vi er forpliktet på ligger til grunn for norsk politikk på feltet. Våre forpliktelser sikrer at mennesker på flukt blir behandlet med respekt og på en måte som svarer til grunnleggende menneskerettigheter. Dette må styre norsk regelverk og ordninger.

En spesielt sårbar gruppe

En spesielt sårbar gruppe i denne sammenheng er barn/mindreårige, og ikke minst de som kommer alene. De erfaringer en gjorde med den store tilstrømningen av mindreårige asylsøkere i 2015, angis som bakgrunn for forslaget om å ta denne gruppa ut av barnevernloven og lage en egen lov for dem. Formålet skal være å skape større fleksibilitet og tilpasning til de spesielle behov denne søkergruppa representerer,

Stor tilstrømning 2015

Vi forstår de utfordringene barnevernet ved Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) fikk ved den store ankomsten i fjor. «Det var krevende å skaffe tilstrekkelig antall plasser i omsorgssentre, og samtidig tilfredsstillende lovens krav til godkjenning og kvalitet. Disse kravene er primært utformet for ordinære barnevernsinstitusjoner.» Ønsket om fleksibilitet og tilpasning, høres rimelig ut.

Men det store spørsmålet er om det overordnede hensynet til «barnets beste» opprettholdes eller svekkes ved å ta punktet om omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere ut av barnevernloven og gjøre det til en egen lov langs de linjer som høringsnotatet og lovutkastet angir.

Ikke-diskriminering

I utgangspunktet er det vår forståelse at omsorgstilbudet til enslige mindreårige asylsøkere ikke skal svekkes sammenlignet med situasjonen for andre barn under barnevernets omsorg. Forskjellsbehandling av en gruppe barn er i strid med det såkalte «ikke-diskrimineringsprinsippet» i Barnekonvensjonens artikkel 2. Med den spesielle og vanskelige bakgrunn enslige mindreårige asylsøkere har, mener vi generelt at denne gruppa heller har behov for mer, enn mindre omsorg.

Svekkelse av omsorgstilbudet

Ved en gjennomgang av høringsdokumentet mener vi mye peker i retning av en faktisk svekkelse av enslige mindreårige asylsøkeres omsorgssituasjon. Midlertidighet ser ut til å gjøres til et argument for et dårligere tilbud, mens erfaring tilsier at mindreårige ofte blir boende på ubestemt tid på asylmottak eller omsorgssentra. Vi ser også at det foreslås å senke kravene både til hvor mange ansatte som skal være i jobb på de foreslåtte omsorgssentrene og til hvilke kompetanse disse skal ha. Det gjelder også krav til uteområder og enerom.

Anbefaling

Den norske kirke ved Mellomkirkelig råd støtter derfor ikke forslaget om å etablere en ny lov for enslige mindreårige.

Den norske kirke ved Mellomkirkelig råd vil derimot anbefale at et tilpasset botilbud for enslige mindreårige asylsøker innarbeides i barnevernloven og da underlagt de samme krav som stilles til andre omsorgssentra og botilbud.

Med vennlig hilsen

Berit Hagen Agøy
Generalsekretær

Steinar Ims
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:

Berit Hagen Agøy
Guro Hellgren
Jens-Petter Johnsen
Paul Erik Wirgenes
Øyvind Meling

Mottakere:
Barne- og likestillingsdepartementet